The Modern Greek Program, University of Michigan presents

A Musical Journey to Cyprus: Traditional Songs of Love, Sorrow, and Hope

A concert in observance of the 50th year of a divided Cyprus

with

Nicoletta Demetriou (voice)
Nikitas Tampakis (viola)
and Panayotis League (laouto)

Sunday, April 14, 2024 | 6:00-8:00 pm Kerrytown Concert House 415 N. 4th Avenue, Ann Arbor, MI 4810

Cosponsors:

Meditopos Meditopos Rackham Interdisciplinary Workshop

Department of Classical Studies

Department of Comparative Studies

Foundation for Modern Greek Studies Visiting Professor Fund

Throughout history, Cyprus has been variously described as "the island of love," "the birthplace of Aphrodite," "the blessed isle," and "the land of lemon and olive trees," among many other things. But in the past half-century, Cyprus has also been known as a land of pain and sorrow, an island of division and loss.

On this "Musical Journey to Cyprus," Nicoletta Demetriou (voice), Nikitas Tampakis (viola), and Panayotis League (laouto) explore this varied identity, as expressed through the island's music and song. Join these three accomplished musicians on an imaginary journey to Cyprus, as they sing about the joys and intricacies of love, the pain and sorrow of loss, and the hope for better days to come.

Program of songs:

- 1. Καλώς ήρταν οι ξένοι μας / A welcome to our guests (traditional)
- 2. Αγάπησα την που καρκιάς / I loved her with all my heart (traditional)
- 3. Τ' αμμάθκια τα γιαλλούρικα / Blue eyes (traditional)
- 4. Συρτός μαυρομμάτης / Syrtós mavrommátis (instrumental, traditional)
- 5. Τ' Άη Φιλίππου / Saint Philip's day is gone (traditional)
- 6. Το τέρτιν της καρτούλλας μου / The sorrow of my little heart (traditional)
- 7. Κατιφές / Marigold (traditional)
- 8. Ζεϊπέκκικος / Zeïbékkikos (instrumental, traditional)
- 9. Περτίτζιν μου / My partridge (traditional music; lyrics: Κυριακού Πελαγία / Kyriakou Pelagia)
- 10. Που πάνω που τον ουρανόν / Above the sky (traditional music; lyrics: Κυριακού Πελαγία & Κυριακού Μουαΐμη / Kyriakou Pelagia & Kyriakou Mouaïmi)
- 11. Ήμουν πουλλίν πετάμενον / I was a bird that could fly (traditional music; lyrics: Κυριακού Πελαγία / Kyriakou Pelagia)
- 12. Ζεϊπέκκικον κοφτόν / Zeïbékkikon koftón (instrumental, traditional)
- 13. Ο καημός του πρόσφυγα / The sorrow of the refugee (traditional music; lamenting tune from Avgorou; lyrics: Πιερής Πιερέττης / Pieris Pierettis)
- 14. Αν πεθάνω / If I die (music: Κωστής Κωστέας / Costis Costeas; lyrics: Κυριάκος Κωστή Χατζηπετρή / Kyriakos Costi Hadjipetri)
- 15. Ψιντρή βασιλιτζιά μου / My fine basil (traditional)
- 16. Τηλλυρκώτισσα / Tune from Tylliria (traditional)
- 17. Το παλιόν θκιολίν / The old violin (music: Μιχάλης Χριστοδουλίδης / Michalis Christodoulides; lyrics: Μιχάλης Πασιαρδής / Michalis Pashardis)

About the musicians

Nicoletta Demetriou is an ethnomusicologist and singer specializing in the traditional music and oral poetry of Cyprus. Born and raised in Cyprus, she has been performing Cypriot traditional songs since childhood. In addition to Cyprus, she has performed in the UK and the US, where she was a Fulbright Fellow and a Visiting Fellow in Hellenic Studies at Princeton. She has a Ph.D. in Ethnomusicology from SOAS, University of London, and currently serves as director of Cyprus Music Archive, a non-profit organization founded by herself in 2022.

Nikitas Tampakis is a violist, vocalist, and composer. He received his undergraduate degree in computer science and linguistics from Princeton University, where he was a member of the university orchestra, band, and chapel choir. Nikitas regularly produces and directs Greek concert programs for the Seeger Center for Hellenic Studies at Princeton. As a member of the Sináfi Music Collective and collaborator of Grigoris Maninakis, Nikitas frequently performs in venues throughout the northeast US. Outside of music, Nikitas is the Director of Application Development at the University of Pennsylvania Libraries and oversees the Digital Library program, including the website, search engine, and digital collections systems.

Panayotis League is a multi-instrumentalist, composer, and musicologist specializing in the traditional music and oral poetry of the Greek diaspora and music inspired by its prevailing textures and themes. He has performed extensively across the US, Europe, Greece, and Brazil, and has been featured on dozens of recordings. He holds a Ph.D. in Ethnomusicology from Harvard University, and serves as Assistant Professor of Musicology and Director of the Center for Music of the Americas at Florida State University.

1. Καλώς ήρταν οι ξένοι μας

Καλώς ήρταν οι ξένοι μας τζ' εκάτσαν στες τσαέρες Θωρώ σας ούλλους σας γυρόν τζ' έχω πολλές μανιέρες Αέραν μπάζει το σατδίν τζ' αγάπουν σας που μιας αρκής

Εμείς εν τζ' ήρταμεν δαμαί να φάμεν τζαι να πιούμεν Μόνον αγάπην είχαμεν τζ' ήρταμεν να σας δούμεν Είβα μας, είβα μας, τζ' όλης της συνοδείας μας

1. A welcome to our guests

A welcome to our guests, sitting on these chairs
I see all of you around me and I'm very happy
There's air in the sack, and I've always loved you

We haven't come here to eat and drink
We only have love for you, and have come here to see you
Cheers, cheers, to us and to all who are here with us.

2. Αγάπησα την που καρκιάς

Αγάπησα την που καρκιάς, αμμά 'ν τζ' εχάρηκα την Τον έναν γρόνον είχα την, τον άλλον έχασα την

Ω, την καρκιάν μου 'ὄεις καμένην τζαι με τυραννείς Ω, λυπήθου με τζ' αρκίνα πιον να με πονείς

Αγάπησα την που καρκιάς τξ' έπιννα τον καμόν της Τζαι μέραν-νύχταν έρεσσα κρυφά που το στενόν της

Ω, έλ' αγάπα με τζ' εσούνι, μεν με τυραννείς Ω, τζ' έλα δώσ' μου έναν φιλούδιν, α, για να χαρείς

Άνταν να πει να στολιστεί, να βάλει τα καλά της Αξίζει μιαν τρανταφυλλιάν με τα τραντάφυλλα της

Ω, την καρκιάν μου 'ὄεις καμένην τζαι με τυραννείς Ω, λυπήθου με τζ' αρκίνα πιον να με πονείς

Άνταν να πει να στολιστεί, λαλεί του ήλιου «σβήσε» «Να φέγγω 'γιώ στον τόπον σου τζ' εσέναν πιον κανεί σε»

Ω, έλ' αγάπα με τζ' εσούνι, μεν με τυραννείς Ω, τζ' έλα δώσ' μου έναν φιλούδιν, α, για να χαρείς

2. I loved her with all my heart

I loved her with all my heart, but I did not get to enjoy her
I had her one year, the next one I lost her

Oh, you've burned my heart and you're tormenting me
Oh, have pity on me and start to feel my pain

I loved her with all my heart, and I suffered her sorrow

And day and night I would walk past her narrow street without her knowing

Oh, come, love me, don't torment me anymore
Oh, come give me a little kiss, if you please

When she decides to dress up, to wear her best clothes She's worth as much as a rose bush with all its roses in bloom

Oh, you've burned my heart and you're tormenting me
Oh, have pity on me and start to feel my pain

When she decides to dress up, she tells the sun "go out I'll be shining in your place, enough with you"

Oh, come, love me, don't torment me anymore Oh, come give me a little kiss, if you please

3. Τ' αμμάθκια τα γιαλλούρικα

Τ' αμμάθκια τα γιαλλούρικα τζ' όπου τα δω αγαπώ τα Γιατ' είσεν τα τζ' η κάλη μου, τζείνη π' αγάπουν πρώτα

Τ' αμμάθκια της αγάπης μου στες νάκρες εν' μελένα Τζ' άμαν δικλήσουν να με δουν στάσσ' η καρκιά μου γαίμαν

Τ' αμμάθκια της εν' σγιαν ελιές, πο' 'ν' πάνω στο κλωνάριν Τα βρύθκια της καμαρωτά, θκυο ημερών φεγγάριν

Αρέσαν μου τ' αμμάθκια σου, άρεσεν μου το δειν σου Άρεσεν μου τζ' η σκουφωσιά που 'σεις στην τζεφαλήν σου

3. Blue eyes

I love blue eyes, wherever I see them

Because my love had them too, the one I loved before

My beloved's eyes are like honey in the corners

And when they turn to look at me, my heart drips blood

Her eyes are like olives on a branch Her eyebrows are arched, like a two-day-old moon

I liked your eyes, I liked your gaze
I also liked the covering you have on your head

5. Τ' Άη Φιλίππου

Μια μιτζιά τζαι όμορφη όσον τζ' αρκινά Επήεν εις την μάναν της παράπονον για να

«Μανά, εγιώ μεγάλωσα, ξέρεις το, μανά Οι κορασιές παντρεύκουνται τζ' εγιώ ακόμα να

Τ' Άη Φιλίππου 'πέρασεν τζαι τ' Άη Μηνά Η Μαρικκού αρμάστηκεν τζ' εγιώ ακόμα να

Να πάεις εις τον τζύρην μου τζαι να του πεις, μανά Πως πρέπει να πασκίσετε τζ΄ εγιώνι πιον για να Ξέρεις, μανά, για να, δηλαδή για να»

Όποιος τρώ' τζαι πίννει τζαι καλοπερνά Δεν τον κόφτει, μάνα μου, ο άλλος αν πεινά

5. Saint Philip's day is gone

A young and pretty girl, just as she began growing Went to her mother to complain

"Mother, I'm all grown up now, you know it The other girls are getting married, but still not me

Saint Philip's day is gone and so is Saint Minas'

Marikkou got married, but still not me

Go to my father and tell him, mother

That you need to do your best so that I may also

You know, mother, that is to..."

Those who eat and drink and have a good time

Don't care if the others are hungry

6. Το τέρτιν της καρτούλλας μου

Το τέρτιν της καρτούλλας μου θκυο μύλοι εν τ' αλέθουν Μήτε οι στράτες το χωρούν, μ' οι ποταμοί που τρέχουν

> Καράβιν στον λιμιώναν τυλίει τα πανιά Για το μελαχρινόν μου έφκην η αβανιά

Σαράντα μέρες νηστικός έκαμεν ο ζωγράφος Ζωγράφισεν την κόξαν της τζαι δεν έκαμεν λάθος

Εσού 'σαι ο καθρέφτης, το καθαρόν γυαλλίν Που φέντζει στην Ευρώπην τζαι στην Ανατολήν

Εδίκλησα στον ουρανόν με μμάθκια δακρυσμένα Τζ΄ επολοήθην τζ΄ είπεν μου «έσ΄ ο Θεός για σέναν»

Αντάν να δώσ' ο ήλιος απάνω στα τειδιά Χαρά μου να σ' εθώρουν πάντα στην εκκληδιάν

Θεέ μου, που 'σαι στα ψηλά, κατέβα κάμε κρίσην Τζαι τούτη που μ' αγάπησεν γυρεύκει να μ' αφήσει

Καράβιν, καραβάκιν, που πας γιαλόν-γιαλόν Αν πας για τες Αθήνες, πε μου να πάω τζ΄ εγιώ

6. The sorrow of my little heart

The sorrow of my little heart cannot be ground, not even by two mills Neither do the streets have enough room for it, nor do the flowing rivers

A boat in the harbor rolls up its sails

There's calumny out there for my dark one

The painter remained without food for forty days

He painted her waist and made no mistake

You are the mirror, the clear glass
That shines in Europe and in the East

I looked up towards the sky with tears in my eyes

And she turned to me and said "God will provide for you"

When the sun hits the walls
I'm happy to see you in church

My God, you, who are in the skies, come down and pronounce your judgement For the one who once loved me, now wants to leave me

Boat, little boat, floating from coast to coast

If you're going to Athens, let me know, so that I may come with you

7. Κατιφές

Κατιφέ μου πλουμισμένε τζ΄ άσπρη μου τρανταφυλλιά Εν σ' αλλάσσω να με παίρνουν, να με κάμουν βασιλιάν

Είσ' εσού το φως του νήλιου, μυρωθκιά του γιασουμιού Έσεις των αντζέλων χάρες τζαι την γλύκαν του μελιού

Εν σου είπουν, πέρτικα μου, μεν κάμνεις καμώματα; Τζει που ρέσσεις ταπισών σου προσκυνώ τα χώματα

Κλάψε-κλάψε στο στενόν σου έκαμα 'ναν ποταμόν Τζ' εν ιφκαίννεις να μ' αννοίξεις τζ' έκρουσα που τον καμόν

7. Marigold

My adorned marigold, my white rose bush
I wouldn't change you for anything, not even for the throne

You're the sun's light, the jasmine's scent You have the grace of angels, and the sweetness of honey

Didn't I tell you, my partridge, not to be coy with me? Where you walk, right behind you I kiss the ground

My tears outside your street have formed a river

And still you won't come and open your door, and your sorrow has burned me

9. Περτίτζιν μου

Περτίτζιν μου μιτσόστομον, πού πας κακκαριστώντα; Εν με θωρείς που σε βουρώ που ταπισών κλαμώντα;

Περτίτζιν μου μιτσόστομον, που τρως αρκολουβάναν Που τότες που σ' αγάπησα τα χρόνια μο' 'λλιάναν

Όσες αγάπες αγαπώ να 'ταν ριάλια, φως μου Ήταν να δώκω να σαστεί κάθε φτωχός του κόσμου

Περτίτζιν μου μιτσόστομον, φτεροπετάς τζαι φεύκεις Λαλώ σου το πως σ' αγαπώ, μα 'ν με αναορεύκεις

9. My partridge

My small-mouthed partridge, where are you headed to crowing?

Can't you see me running behing you crying?

My small-mouthed partridge, you who eat wild split peas Ever since I've loved you, my years have lessened

If my loves had been money, my light

I could have given every poor person in the world enough to live well

My small-mouthed partridge, you flap your wings and leave I tell you that I love you, but you won't pay attention to me

10. Που πάνω που τον ουρανόν

Που πάνω που τον ουρανόν έσει ψαθκιά πλωμένα Τζαι κάθουνται οι κορασιές τζαι συζητούν για μέναν

Αγάπ'-αγάπα όμορφες τον νουν επήραν μου τον Τωρά που μ' επελλάνασιν ήρταν τζ' εφέραν μου τον

Που πάνω που τον ουρανόν οι κορασιές πετούσιν Μα 'ν' έξω που την πόρταν τους οι νέοι που ζητούσιν

Εν τζ' εν' σεντούτζιν η καρκιά ν' αννοίξω να την δείτε Πόσες αγάπες αγαπώ τζαι να ποθαμμαστείτε

Ο κόσμος πάει τζ' έρκεται, γεννιέται, πεθανίσκει Αλλά στην άλλην την ζωήν αγάπην εν ιβρίσκει

10. Above the sky

Above the sky there are spread straw mats And girls sit there and talk about me

Loving beautiful girls has taken my mind away Now that they've made me crazy, they've come and brought it back to me

The girls fly above the sky
But the young men they're looking for are outside their door

The heart is not a chest that I can open for you to see How may loves I love and gaze in wonder

People come and go, they get born, they die But no one can find love in the afterlife

11. Ήμουν πουλλίν πετάμενον

Ήμουν πουλλίν πετάμενον τζ΄ έκοψες τα φτερά μου Που 'πίστεψες τα ψέματα τζ΄ έφυες που κοντά μου

Π' αγκρίστης δίχως αφορμήν, πε μου το φταίσιμον μου Τζ' εν τον αντέχω τον καμόν, χάννω το λογικόν μου

Στην θάλασσαν του Πρωταρά χάραμαν να βρεθούμεν Φύε κρυφά της μάνας σου τζ΄ έλα να ξηγηθούμεν

Πόσες βολές να σου το πω τζαι να σου εξηγήσω; Δίχως σου εν' αδύνατον, αγάπη μου, να ζήσω

11. I was a bird that could fly

I was a bird that could fly, but you've cut my wings
For you believed the lies and left me

You got mad for no reason, tell me where I am to blame I can't bear the sorrow anymore, I'm losing my mind

Let's get together at the sea of Protaras

Get away from your mother in secret, and come, so that we can explain ourselves

How many times do I need to tell you and explain it to you?

My love, without you it's impossible to live

13. Ο καημός του πρόσφυγα

Να 'χεν γρουσάφκια τούτ' η γη να 'γυάλλιζεν το χώμαν Ο τόπος μο' 'ν' καλλύττερος που 'πότιζα με δρώμαν

Αμπέλιν, που σε 'νίωσα τζ' έκαμνες μου σταφύλιν Θθυμούμαι σε τζ' έχω φωθκιάν τζαι κρούζει μου τα σείλη

Τρανταφυλλιά μου κότσινη τζαι άσπρον γιασεμίν μου Π' αθθίζετε τζ' ανάσταιννεν το σπίτιν τζ' η αυλή μου

Όπως το θέλει το νερόν η γη άμαν διψάσει Έτσι διψά τον τόπον του τζείνος πο' 'ννα τον χάσει

Παρακαλώ τον Πλάστην μου δύναμην να μου δώσει Να ξαναδώ τον τόπον μου πάλε να μ' αξιώσει

13. The sorrow of the refugee

Even if this land had enough gold for the earth to shine My land, the one I'd watered with my own sweat, is better

Vine, you that I've raised and gave me grapes
I remember you, and I have fire burning my lips

My red rose bush, my white jasmine
You that blossomed and gave life to my house and my yard

Just as the earth desires water when it's thirsty So is the one who has lost his land thirsty for it

I pray to my Maker to give me strength

To make me worthy to see my land again

14. Αν πεθάνω

Ποιος το 'λάλεν στην ζωήν μας να μας έβρει έτσι κακόν Με το ζόριν να μας πάρουν τ' ακριβόν μας το χωρκόν

Ως πόσον πιον να βαστάξω μ' έτσι τέρτιν στην καρκιάν; Μα 'ν τζαι θέλω να πεθάνω μες την μαύρην ξενιθκιάν

Αν πεθάνω τζ΄ εν ιφτάσω στο χωρκόν μου να στραφώ Κάμετε ριτζάν στον Χάρον σαν με παίρνει να το δω

Να με φήκει να θκιαλλάξω στου χωρκού μου τα στενά Τζαι να μπω να θκιατζινέψω στην αυλήν μου αλλαξανά

Πομονήν τζ' έννα χαθούσιν πάλε μαύρες συννεφκιές Να ξανάρτει καλοτζαίριν στες κρουσμένες τες καρκιές

Τζαι χαράς τον πο' 'ννα ζήσει στο χωρκόν του για να πά' Τζαι να μείνει πιον στον τόπον που 'γεννήθην τζ' αγαπά

14. If I die

Whoever thought that such evil would befall us in our lifetime

To take our dear village away from us by force

How much more can I bear to live with such sorrow in my heart? I don't want to die in this black foreign place

If I die before I return to my village
Make an agreement with Charon to let me see it while taking me away

To let me walk my village's narrow streets And to wander round my yard once more

Patience, and these dark clouds will go away again Summer will return in our burned hearts

Lucky is the one who will live long enough to go back to his village And stay forever in the land where he was born and which he loves

15. Ψιντρή βασιλιτζιά μου

Ψιντρή βασιλιτζιά μου τζαι μαντζουράνα μου Εσύ θα με χωρίσεις απού την μάναν μου

Ψιντρή βασιλιτζιά μου τζαι αερούσα μου Εσύ θα με πελλάνεις, καμωματούσα μου

Έλα στο παραθύριν, κόρη, το γυάλλενον Να δω το πρόσωπον σου το σιμιδάλλενον

Την σκάλαν που ξεβαίννεις να 'ξέβαιννα τζ' εγιώ Σκαλίν τζαι σκαλοπάτιν να σε γλυκοφιλώ

15. My fine basil

My fine basil, my marjoram
You will take me away from my mother

My fine basil, my breezy girl You will make me crazy, my coy one

Come to the glass window, young girl So that I may see your pretty white face

I wish I was going up the stairs with you At every step I would give you a sweet kiss

16. Τηλλυρκώτισσα

Τζ΄ έσ΄ έναν άστρον τζ΄ εν' μιτσίν μες τους εφτά πλανήτες γιαλλουρούδα μου Τζ΄ επιάσαν με μες την καρκιάν τα λόγια που μου είπες μαυρομμάτα μου

Τζ΄ επήαν τζ΄ είπαν της πελλής πως έννα πάω πέρα γιαλλουρούδα μου Τζ΄ εμάεψεν την θάλασσαν τζ΄ εσήκωσεν αέραν μαυρομμάτα μου

16. Tune from Tillyria

There's a star within the seven planets and it's small

my blue-eyed girl

The words you've told me have hurt my heart

my black-eyed girl

They went and told the crazy girl that I'm going away

my blue-eyed girl

And she bewitched the sea, and wind rose up

my black-eyed girl

17. Το παλιόν θκιολίν

Φέρτε μου το παλιόν θκιολίν τζαι το παλιόν λαούτον Με κόρτες πο' 'ν' ανταχτερές για το τραούιν τούτον

Θωρώ τον Πενταδάχτυλον που στέκει πικραμμένος Με τους αλύσους τους χοντρούς, σαν τον ληστήν δημμένος

Να πιάω στράτες των πουλιών να πάω το Καρπάσιν Να δω φίλους τζαι συγγενείς τζεικάτω πώς τα πάσιν

Που την Τζερύνειαν έρκουμουν εψές εις τ' όρομαν μου Τζ' οι πέτρες εφωνάζαν μου, εξέραν τ' όνομαν μου

Της Αμμοχώστου θάλασσα, της Μεσαρκάς αλώνια Ζυμώννει ο πόνος το ψουμίν να φαν παιθκιά τζ΄ αγγόνια

Σερκές-σερκές επιάσασιν τ' άστρα στον ουρανόν μας Τζ' είπαν «εν χωριζούμαστιν στον τόπον τον δικόν μας»

17. The old violin

Bring me the old violin, and the old laouto With strings strong enough to bear this song

I look at Pentadactylos standing embittered With thick chains, bound like a robber

I'll take the paths of birds to go to Karpasi To see how friends and family are doing down there

Last night I dreamed that I was coming from Kyrenia And the stones were calling me, they knew my name

Sea of Famagusta, fields of Mesaoria Pain kneads the bread for the children and grandchildren to eat

The stars in our sky held each other's hand And they said "we won't be divided in our own land"